

AMBALAJ ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

- a) Çevresel açıdan belirli ölçütlere, temel koşul ve özelliklere sahip ambalajların üretimi,
- b) Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı bir şekilde alıcı ortama verilmesinin önlenmesi,
- c) Öncelikle ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılması,
- ç) Ambalaj atıklarının belirli bir sistem içinde, kaynağında ayrı toplanması, taşınması, ayrıştırılması konularında teknik ve idari standartların oluşturulması,
- ve bunlarla ilgili prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; evsel, endüstriyel, ticari ve işyeri olmasına bakılmaksızın yurt içinde piyasaya sürülen plastik, metal, cam, kağıt-karton, kompozit ve benzeri malzemelerden yapılmış bütün ambalajları ve bu ambalajların atıklarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8, 11 ve 12 nci maddeleri ile 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ambalaj: Hammaddeden, işlenmiş ürüne kadar, bir ürünün üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunumu için kullanılan herhangi bir malzemeden yapılmış ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 Ambalaj Tanımına İlişkin Açıklayıcı Örnekler’de belirtilen, geri dönüşsüz olanlar da dahil tüm ürünleri,
- b) Ambalaj atığı: Ambalaj ya da ambalaj malzemesi üretimi ya da herhangi bir üretim sırasında ortaya çıkan üretim artıkları hariç olmak üzere, ürünlerin tüketiciye ya da nihai kullanıcıya ulaştırılması aşamasında, ürünün sunumu için kullanılan ve ürünün kullanılmasından sonra oluşan, kullanım ömrü dolmuş tekrar kullanılabilir ambalajlar da dahil satış, dış ve nakliye ambalaj atığını,
- c) Ambalaj atığı üreticisi: Ambalajlı ürünü kullanarak ambalaj atığının oluşumuna sebep olan tüketiciler, nihai kullanıcılar, satış noktaları ve benzeri gerçek veya tüzel kişiyi,
- ç) Ambalaj atığı toplama noktası: Satış noktalarında tüketicilerin rahatlıkla görebilecekleri yerlerde, ambalaj atıklarını ayrı biriktirmek ve bu konuda tüketicileri bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla oluşturulacak noktayı,
- d) Ambalaj atıkları yönetimi: Ambalaj atıklarının belirli bir sistem içinde, kaynağında ayrı toplanması, taşınması, ayrıştırılması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanılması, bertarafı ve benzeri işlemlerin tümünü,
- e) Ambalaj atıkları yönetimi planı: Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, ambalaj atıklarının biriktirilmesi, toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve geri dönüştürülmesi faaliyetlerinin çevre ile uyumlu şekilde gerçekleştirilmesine yönelik olarak yapılacak çalışmalar ile bu çalışmaların kimler tarafından nasıl, ne şekilde ve ne zaman yapılacağını gösteren detaylı eylem planını,
- f) Ambalaj komisyonu: Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirmek üzere Bakanlık temsilcisinin başkanlığında ilgili taraflardan oluşan komisyonu,
- g) Ambalaj üreticisi: Ambalaj malzemesi ve ambalajın kendisini üretenler ile ambalajın doğrudan üretildiği ürünü piyasaya sürenlere tedarik edenleri veya bu ürünleri ithal edenleri,
- ğ) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- h) Bertaraf: Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, taşınması, geçici depolanması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımı işlemlerinden sonra geriye kalan miktarının zararsız hale getirilmesi işlemlerini,
- ı) Dış ambalaj: Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı,
- i) Ekonomik işletmeler: Ambalaj üreticilerini ve piyasaya sürenleri,

- j) Enerji geri kazanımı: Yanabilir özellikte olan ambalaj atıklarının, ısı geri kazanımı amacıyla tek başına veya diğer atıklarla birlikte, doğrudan yakılarak enerji üretiminde kullanılmasını,
- k) Geçici çalışma izni: Lisans başvurusu uygun bulunan toplama ayırma tesisleri için, ambalaj atığı yönetim planının hazırlanması ve Bakanlığa sunulması amacıyla verilen süreyi,
- l) Geri dönüşüm: Ambalaj atıklarının bir üretim süreci içerisinde orijinal amacı veya başka bir amaç için, organik geri dönüşüm dahil, enerji geri kazanımı hariç olmak üzere yeniden işlenmesini,
- m) Geri dönüşüm tesisi: Fabrika, satış noktası ve benzeri üniteler içerisinde yapılan geri dönüşüm hariç, ambalaj atıklarının geri dönüşümünü sağlamak amacıyla kurulan tesisi,
- n) Geri kazanım: Ambalaj atıklarının, fiziksel, kimyasal ve biyolojik yöntemlerle bazı işlemlerden geçirilmek suretiyle geri dönüştürülmesini, yakılarak enerji elde edilmesini,
- o) Gönüllü anlaşma: Bakanlık ile yetkilendirilmiş kuruluş arasında yapılan anlaşmayı,
- ö) Hedef: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajların, ağırlık olarak geri kazanılması gereken miktarının, piyasaya sunulan miktarına oranını,
- p) Kaynakta ayrı toplama: Ambalaj atıklarının, hazırlanmış olan yönetim planları doğrultusunda oluştukları yerlerde diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi ve bu şekilde toplanmasını,
- r) Kompozit ambalaj: Farklı malzemelerden yapılmış, elle birbirinden ayrılması mümkün olmayan ambalajı,
- s) Lisans: Ambalaj atığı toplama ayırma ve geri dönüşüm tesislerinin bu Yönetmelikte belirtilen kriterleri sağladığı ve kriterlere uygun olarak işletildiğini, çevre ve insan sağlığı açısından her türlü önlemleri aldığını gösteren belgeyi,
- ş) Nakliye ambalajı: Belirli sayıda satış ambalajlarının veya dış ambalajların taşıma ve depolama işlemleri sırasında zarar görmesini önlemek, ürünün üreticiden satıcıya nakliyesi sırasında taşımayı kolaylaştırmak ve depolama işlemlerini sağlamak amacıyla karayolu, demiryolu, deniz yolu ve hava yolunda kullanılan konteynırlar hariç kullanılan ambalajı,
- t) Organik geri dönüşüm: Atık depolama alanlarında yapılan depolama işlemi hariç, ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü bir şekilde mikroorganizmalar aracılığıyla kompost veya metan gazı elde edilecek şekilde oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılmasını,
- u) Önleme: Ambalajın, ambalaj atığının ve içerdiği maddelerin; ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar, çevreye verdiği zararın, temiz ürün ve teknolojiler kullanılarak azaltılmasını,
- ü) Piyasaya arz: Ambalajlanmış ürünün, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,
- v) Piyasaya süren: Bir ürünü bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlar ile paketleyen gerçek veya tüzel kişiyi, üretici tarafından direk olarak piyasaya sürülmemesi durumunda ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı,
- y) Satış ambalajı: Satın alma noktasında, nihai kullanıcı veya tüketici için bir satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan ambalajı,
- z) Satış noktası: Toptan ve/veya perakende olarak ambalajlı ürünlerin satışını yapan iki yüz metrekareden büyük kapalı alana sahip mağaza, market, süpermarket, hipermarket ve benzeri satış yerlerini,
- aa) Tekrar kullanım: Ambalajın kendi yaşam döngüsü içinde tekrar kullanımının imkansız olacağı zamana kadar, toplama ve temizleme dışında hiçbir işleme tabi tutulmadan yeniden doldurulması veya aynı şekli ile aynı amaç için kullanım ömrünü tamamlayıncaya kadar kullanılmasını,
- bb) Toplama ayırma tesisi: Fabrika, satış noktası ve benzeri üniteler içerisinde yapılan biriktirmeler hariç, ambalaj atıklarının toplandığı ve cinslerine göre sınıflandırılarak ayrıldığı tesisi,
- cc) Yetkilendirilmiş kuruluş: Piyasaya sürenlerin, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek üzere oluşturdıkları, Bakanlık tarafından yetki verilen ve kar amacı gütmeyen tüzel kişiliği haiz kuruluşları ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Ambalaj atıklarının yönetimine ait ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Doğal kaynakların korunması ve depolanacak atık miktarının azaltılması amacıyla ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi; üretimin kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması esastır.

b) Tek yönlü ambalaj kullanımının ve bunların atıklarının kontrol altına alınabilmesi amacıyla, öncelikle tekrar kullanıma uygun ambalajların tercih edilmesi esastır.

c) Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesi ve düzenli depolama sahalarında depolanarak bertarafı yasaktır.

ç) Ambalaj atıklarının yönetiminden sorumlu kişi veya kişiler ile kurum ve kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına zararlı olabilecek etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

d) Ambalaj atığı üreticileri; ilgili oldukları belediyeler tarafından hazırlanarak Bakanlığa sunulan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda belirlenen toplama sistemine uygun olarak biriktirmek ve bedelsiz olarak belediyenin sistemine vermekle yükümlüdürler.

e) Sağlıklı bir geri kazanım sisteminin oluşturulması için ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması esastır. Ambalaj atıklarının bu Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemi dışında bir yöntemle toplanması ve ayrıştırılması yasaktır.

f) Ürünlerini ambalajlı olarak piyasaya sürenler, bu ürünlerin kullanımı sonucu ortaya çıkan ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını, geri dönüşümünü ve geri kazanımını sağlamak ve bu amaçla yapılacak harcamaları karşılamakla yükümlüdürler.

g) Ambalaj atıklarının yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi amacıyla yapılan harcamalar, bu atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanması esastır.

ğ) Ambalaj atıklarının toplanması ayrılması, geri dönüşümü ve geri kazanımı amacıyla faaliyet gösteren veya göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Bakanlıktan lisans almak zorundadırlar.

h) Ambalaj atıklarının lisanslı işletmelere verilmesi esastır ve ambalaj atıklarının bunların dışındaki işletmeler tarafından toplanması yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlık merkez teşkilatının görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) Ambalaj atıklarının toplanması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafına ilişkin program ve politikaları saptamakla, bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla, idari tedbirler almakla, tebliğler yayımlamak ve gerekli denetimleri yapmakla,

b) Bu Yönetmelik ile yükümlülük verilen piyasaya sürenler adına toplama, tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım çalışmalarını yapacak olan kurum ve kuruluşların yetkilendirme esaslarını belirlemekle, başvuruları değerlendirmek ve uygun bulunması durumunda yetki vermekle, yetki verilen kuruluşları denetlemekle, bu Yönetmeliğe ve yetkilendirme esaslarına aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamakla ve yetkiyi iptal etmekle,

c) Toplama ayırma tesislerine lisans ve geçici çalışma izni vermekle, geri dönüşüm tesislerine lisans vermekle,

ç) Lisans ve geçici çalışma izni verilen tesislerin faaliyetlerini denetlemekle, bu Yönetmeliğe aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamakla ve lisans ve geçici çalışma iznini iptal etmekle,

d) Piyasaya sürülen ambalajların üzerine yazılmak üzere kod numaralarını vermekle,

e) Gerektiğinde Ambalaj Komisyonunu toplamakla, Komisyona başkanlık yapmak ve sekreteryaya işlerini yürütmekle,

f) Bu Yönetmelik kapsamındaki işletmelerin Bakanlığa sunmakla yükümlü olduğu belgeleri incelemekle,

g) Geri kazanılmış ürünlerin kullanımını özendirmekle,

ğ) Bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflar için bilgilendirici eğitim faaliyetleri düzenlemekle,

h) Belediyeler tarafından Bakanlığa sunulacak olan ambalaj atıkları yönetim planına ilişkin esasları belirlemekle

görevli ve yetkilidir.

İl çevre ve orman müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) İl çevre ve orman müdürlüğü;

a) Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için belediyeler, piyasaya sürenler ve yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamakla,

b) Bu Yönetmelikte tanımlandığı şekilde ayrı toplama çalışmasının başlatıldığı bölgelerde, çalışmaların ambalaj atığı yönetim planına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek ve ambalaj atıklarını ayrı olarak biriktirmeyen tüketicilere, nihai kullanıcılara, ambalaj atığı üreticilerine 2872 sayılı Kanun hükümlerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulamakla,

c) İl sınırları içinde faaliyette bulunan ambalaj üreticilerini ve piyasaya sürenleri tespit ederek, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4 Ambalaj Üreticisi Müracaat Formu ve Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nun her yıl Bakanlığa gönderilmesini sağlamakla, göndermeyenler hakkında 2872 sayılı Kanun hükümlerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulamakla,

ç) Toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisi lisans başvuru dosyasının tamamlanmasını sağlayarak Bakanlığa göndermekle,

d) Lisans ve geçici çalışma izni almış tesislerin faaliyetlerini denetlemekle,

e) Satış noktalarının bu Yönetmelikle verilen sorumluluklarını yerine getirip getirmediği konusundaki faaliyetlerini izlemek, ilgili mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamakla,

f) Ekonomik işletmeler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlarla birlikte geri kazanılmış ürünlerin kullanımını özendirmekle,

g) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen tarafları bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapmakla

görevli ve yetkilidir

Belediyelerce alınacak tedbirler

MADDE 8 – (1) Büyükşehir belediyeleri;

a) Ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemleri alır.

b) İlçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından yürütülen çalışmalarda koordinasyonu sağlar.

c) İlçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından hazırlanan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda yürütülen çalışmaları destekler.

ç) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapar, bu tür faaliyetlere katkıda bulunur.

(2) İl, ilçe ve ilk kademe belediyeleri;

a) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplar veya toplattırır.

b) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için lisans/geçici çalışma izni almış işletmeler, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte ambalaj atıkları yönetim planını hazırlayarak Bakanlığa sunar.

c) Hazırlanan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda ayrı toplama çalışmasının başlatıldığı bölgelerde, çalışmaların ambalaj atığı yönetim planına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetler, önlem alır ve ambalaj atıklarını ayrı olarak biriktirmeyen ambalaj atığı üreticilerine idari yaptırım uygular.

ç) Sözleşme yaptığı lisanslı/geçici çalışma izinli işletme veya işletmeler tarafından yürütülen kaynakta ayrı toplama çalışmalarını toplama aracı, personel, ekipman yerleştirme ve benzeri idari ve teknik konularda destekler.

d) Ambalaj atıklarını evsel atık toplama araçlarına alınmaması için gerekli tedbirleri alır.

e) Ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemleri alır.

f) Lisans başvurusunda bulunacak olan toplama ayırma ve geri dönüşüm tesislerine çalışabilecekleri uygun çalışma alanlarını gösterir.

g) Toplama ayırma ve geri dönüşüm tesislerini belediye imar planları üzerinde işaretler ve altyapı hizmetlerini öncelikle yapar.

ğ) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapar, bu tür faaliyetlere katkıda bulunur.

Ambalaj üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Ambalaj üreticileri;

a) Ambalajın tasarım aşamasından başlayarak, üretim ve kullanım sonrasında en az atık üretecek ve çevreye en az zarar verecek şekilde ambalaj üretmekle,

b) Ambalaj malzemesini tekrar kullanıma, geri dönüşüme ve/veya geri kazanıma uygun olacak şekilde tasarlamak, üretmek ve piyasaya sunmakla,

c) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında tüketicileri bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapmakla yükümlüdürler.

Piyasaya sürenlerin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Piyasaya sürenler;

a) Ürünlerinin ambalajlanması sırasında, ürünün kullanımı sonrası en az atık üretecek ve geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay ve en ekonomik olacak ambalajları kullanmakla,

b) Ürünlerin ambalajlanması sırasında tekrar kullanıma uygun ambalajları tercih etmekle,

c) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurabilmek için Bakanlığa müracaat ederek internet erişim şifresi ile kod numarası almakla,

ç) Bir önceki yıl piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalajları için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle,

d) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım hedeflerini sağlamakla,

e) Hedefleri sağlamak amacıyla piyasaya sürdükleri ürünlerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için belediyeler ve lisans almış olan işletmeler ile birlikte sözleşmeler yapmakla,

f) Yapılan sözleşmeler doğrultusunda hazırlanan ve belediyeler tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planına göre; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması konularında tüketicileri ve belediyeleri bilgilendirici eğitim faaliyetlerinde bulunmakla ve ilgili harcamaları karşılamakla,

g) Belediyeler tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planına göre; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması konusunda yürütülen çalışmalarla ilgili harcamaları karşılamakla,

ğ) Sözleşmeler doğrultusunda toplanan ve geri kazanımı sağlanan ambalaj atıklarına ait belgelerini, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtildiği şekilde her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle,

h) Piyasaya sürmüş oldukları ürünlerin ambalajlarının 15 inci maddede belirtilen değerleri sağladığını kontrol etmekle yükümlüdürler.

(2) Piyasaya sürenler, bu maddenin birinci fıkrasının (ç), (d), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerindeki yükümlülüklerini yetkilendirilmiş kuruluşlara devredebilirler.

Yetkilendirilmiş kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Yetkilendirilmiş kuruluşlar;

a) Temsil ettiği piyasaya sürenlerin, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurmalarını ve bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermelerini sağlamakla,

b) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım hedeflerini sağlamakla,

c) Temsil ettikleri piyasaya sürenler adına, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için öncelikle düzenli depolama sahası olan belediyeler ve lisans/geçici çalışma izni almış işletmeler ile birlikte sözleşmeler yapmakla,

ç) Yapılan sözleşmeler doğrultusunda hazırlanan ve belediyeler tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planına göre; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması ve tüketicileri bilgilendirici eğitim faaliyetlerinde bulunmakla ve ilgili harcamaları karşılamakla,

d) Sözleşmeler doğrultusunda toplanan ve geri kazanımı sağlanan ambalaj atıklarına ait belgelerini, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtildiği şekilde her yıl Bakanlığa sunmakla,

e) Bakanlığa müracaatı olmayan piyasaya süren işletmeleri tespit etmek amacıyla satış noktaları ile işbirliği yapmakla,

f) Kaynağında ayrı toplama çalışmalarının yapıldığı belediye sınırları içerisinde yer alan belediyelerin ve tüketicilerin eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları için o bölgede eğitimin sürekliliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Satış noktalarının yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Satış noktaları;

a) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak amacıyla, satış noktalarının girişinde atıkların nihai tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak ve bu amaçla tüketicileri bilgilendirmek üzere ambalaj atığı toplama noktaları oluşturmakla,

b) Ambalaj atıklarını, ilgili belediyenin sözleşme imzaladığı lisanslı toplama ayırma tesisine, belediyenin Bakanlığa sunduğu ambalaj atıkları yönetim planı doğrultusunda bedelsiz olarak vermekle,

c) Bakanlıktan kod numarası almamış olan piyasaya süren işletmeleri tespit ederek Bakanlığa bildirmekle, kod numarası almamış işletmelerin ürünlerini satmamakla ve bu konuda yetkilendirilmiş kuruluşlar ile işbirliği yapmakla,

ç) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yükümlülükler doğrultusunda yapılan çalışmalara ilişkin bilgileri her yıl Şubat ayı sonuna kadar bulunduğu ildeki il çevre ve orman müdürlüklerine göndermekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ambalajın Üretimine İlişkin Hükümler

Önleme

MADDE 13 – (1) Ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar; çevreye verdiği zararın, temiz ürün ve teknolojiler kullanılarak, nitelik ve nicelik olarak azaltılması esastır. Bu amaçla gerek üretilecek ambalajların yapısındaki ağır metal muhtevaları, gerekse de ambalajın birim ağırlığı, ambalajın fonksiyonunu bozmayacak, gerekli sağlık, temizlik ve güvenlik düzeyini olumsuz etkilemeyecek şekilde en aza indirilir.

Temel şartlar

MADDE 14 – (1) Ambalajlar, tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir, geri kazanılabilir ve bu işlemleri kapsayan yönetim ve bertaraf aşamalarında çevreye en az zarar verecek şekilde tasarlanmak ve üretilmek zorundadır.

(2) Alternatifi olmayan ambalajlar dışında, geri dönüşümü ve geri kazanılması teknik olarak mümkün olmayan ambalajların üretilmesi, piyasaya sürülmesi ve ithali yasaktır.

(3) Yurt içinde üretilecek ve ithal edilecek ambalajların taşınması gereken temel şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Ambalajın üretimi ve bileşimine ait şartlar şunlardır:

1) Tüketici ve ambalajlanan ürün için gerekli güvenlik ve sağlık düzeyini sağlamaya yeterli olandan fazla hacim ve ağırlıkta ambalaj kullanılmaz.

2) Ambalaj tasarlanırken, üretilirken ve satışa sunulurken; tekrar kullanıma, geri dönüşüme ve geri kazanıma uygun olur. Bertaraf edilen ambalaj atığının ve ambalajın üretimi esnasında oluşan artıklarının çevreye zarar vermemesine dikkat edilir.

3) Ambalaj atığının ve üretimi esnasında oluşan artıklarının geri kazanımı veya bertarafı sırasında ambalajın içerdiği maddelerin çevre üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak, ambalaj ve ambalajın bileşenleri üretilirken zararlı ve tehlikeli maddeler en aza indirilir.

b) Tekrar kullanılabilir niteliğe sahip ambalajlar aşağıda belirtilen şartların üçünü aynı anda sağlar:

1) Ambalajın fiziki özelliği ve niteliği, normal şartlar altında ambalajın birden fazla kullanımına izin verecek şekilde olur.

2) Ambalajın tekrar kullanım sürecinde, çalışanların sağlık ve güvenlik şartları göz önünde bulundurulur.

3) Ambalaj tekrar kullanılmayacak hale gelerek atık olduğu zaman, (c) bendindeki özel şartlar yerine getirilir.

c) Ambalajların geri kazanılabilir niteliğine dair özel şartlar şunlardır:

1) Ambalajın maddesel geri dönüşüm yoluyla geri kazanılması durumunda; piyasaya sunmak üzere ambalaj üretilirken, ambalajın üretiminde kullanılan maddelerin ağırlıkça belli bir yüzdesinin geri dönüştürülebilir şekilde olması gerekir.

2) Ambalajın enerji geri kazanım yoluyla geri kazanılması durumunda; enerji geri kazanımı en uygun düzeyde olmasını sağlamak için işlenecek ambalaj atığının minimum alt kalorifik değere sahip olması gerekir.

3) Ambalajın kompost amacıyla işlenerek geri dönüştürülmesi durumunda, doğada parçalanabilecek nitelikte olur ve ayrı toplama ya da kompost yapma sürecini engellemez.

4) Biyolojik olarak parçalanabilir ambalajlar; fiziki, kimyasal, termal veya biyolojik ayrıştırma işlemlerinden sonra, nihai kompostun sonunda karbondioksit, biyokütle ve suya dönüşebilecek niteliğe sahip olur.

Ağır metal konsantrasyonları

MADDE 15 – (1) Ambalaj hammaddesi üreticileri, yardımcı madde üreticileri ile cam dışındaki ambalaj üreticileri, ürettikleri ve/veya ithal ettikleri ambalajlarda veya ambalaj türevlerinde bulunabilecek kurşun, civa, kadmiyum, artı altı değerlikli krom konsantrasyonlarının toplamı, bu

Yönetmeliğin yayımını takip eden iki yıl içinde ağırlık olarak iki yüz elli ppm, üç yıl içinde de yüz ppm'i aşmayacak şekilde gerekli tedbirleri alırlar.

(2) Cam ambalaj üretiminde ise, her bir cam fırını için ayrı ayrı bakılmak kaydı ile temsili örneklerde ardışık on iki ay süre içinde yapılan toplam ağır metal analizlerinin aylık ortalamaları iki yüz ppm sınırını aşamaz.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan zorunluluk, yüksek kurşunlu veya kurşunlu kristal camdan yapılmış ürünler için geçerli değildir.

Ambalajların üretim aşamasında işaretlenmesi

MADDE 16 – (1) Ambalaj atıklarının geri toplanması, tekrar kullanılması, geri kazanımının kolaylaştırılması ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla ambalajlar üretimleri sırasında işaretlenir. Bu işaretleme gönüllülük esasına dayanır ve aşağıdaki şekilde yapılır;

a) Ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajların üzerinde, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile Ek-2 Ambalaj İşaretleme Sistemi'ne göre ambalajın cinsini belirten kısaltma ve malzeme cinsine ait numarayı bulundurur.

b) Sembolün merkezine ambalajın üretildiği malzemenin cinsini temsil eden numara, altına da büyük harfler ile malzeme cinsini temsil eden kısaltma yazılır.

c) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 Ambalaj İşaretleme Sistemi'nde tanımlanan malzeme cinslerinin dışında yer alan malzemeler işaretlenmez.

ç) İşaretlemenin, ambalajın üzerinde; kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığı takdirde bile kalıcı ve dayanıklı olması sağlanır. İşaretleme, teknik nedenlerden dolayı ambalajın üzerinde yapılamıyorsa, piyasaya süren tarafından ambalajın veya etiketin üzerinde yapılır.

Ambalaj üreticilerinin bildirim zorunluluğu

MADDE 17 – (1) Ambalaj üreticileri, bir önceki yıl ürettiği ambalajların piyasaya sürülmesi amacıyla kullandığı ambalajlar için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu, ürettiği ambalajlar için de bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4 Ambalaj Üreticisi Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle yükümlüdürler. Formları internet aracılığıyla doldurabilmek için Bakanlığa müracaat ederek internet erişim şifresi ile kod numarası alınır. Ambalaj üreticileri, bu formlarda bir önceki yıl üretilen ve piyasaya sürülen ambalajların cinsi, üretim ve satış miktarları ile satış yapılan firmalara ait bilgileri belirtirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ambalaj Atıklarının Geri Dönüşümü ve Geri Kazanımı

Geri dönüşüm ve geri kazanım sorumluluğu

MADDE 18 – (1) Piyasaya sürenler, bu Yönetmelikte tanımlanan satış, dış ve nakliye ambalajlarını, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen hedefler doğrultusunda geri toplamak, geri kazanmak ve bu işlemlere ait belgeleri her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderirler.

(2) Piyasaya sürenler, geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi, bunlara yönelik gerekli harcamaların karşılanması, eğitim ve ilgili diğer faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için bir araya gelerek kar amacı taşımayan tüzel kişiliğe haiz bir yapı oluşturarak Bakanlık ile gönüllü anlaşma yapabilirler. Tüzel kişiliği haiz yapının Bakanlıkça yetkilendirilmesini müteakiben, bu yapıyla sözleşme yapan ve yapıya karşı yükümlülüklerini yerine getiren ve harcamalara katılan piyasaya sürenler, yükümlülüklerini bu kuruluşa devredebilirler. Bu devrin idari, teknik, hukuki ve mali şartları aralarında yapılacak sözleşmelerle belirlenir. Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, yetkilendirilmiş kuruluşlar ve yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler müteselsilen sorumludur. Satış noktaları da yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla yetkilendirilmiş kuruluşa üye olabilirler.

(3) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ile yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler, geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi sırasında belediyeler ile ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda sözleşme yapan lisans almış toplama ayırma tesisleriyle çalışmak ve bu tesisleri kullanmak, toplanan ambalaj atıklarının lisans almış geri dönüşüm tesislerine verilmesini sağlamak zorundadırlar.

(4) Piyasaya sürenler adına, ambalaj üreticileri de bir sistem kurarak ambalaj atıklarının geri kazanım sorumluluğunu üstlenebilirler. Bu sisteme dahil olan ambalaj üreticileri ve piyasaya sürenler geri kazanım hedeflerinin tutturulmasından müşterek olarak sorumludurlar. Ambalaj üreticileri tarafından piyasaya sürenler adına geri kazanım sorumluluğunun üstlenilmesi halinde, ambalaj üreticileri geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi sırasında bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususlara uymak zorundadırlar.

Geri kazanım hedefleri

MADDE 19 – (1) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ile yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler, ambalaj atıklarını aşağıdaki tabloda belirtildiği oranlarda geri kazanmakla yükümlüdürler.

	Malzemeye göre yıllık geri kazanım hedefleri (%)			
Yıllar	Cam	Plastik	Metal	Kağıt/Karton
2005	32	32	30	20
2006	33	35	33	30
2007	35	35	35	35
2008	35	35	35	35
2009	36	36	36	36
2010	37	37	37	37
2011	38	38	38	38
2012	40	40	40	40
2013	42	42	42	42
2014	44	44	44	44
2015	48	48	48	48
2016	52	52	52	52
2017	54	54	54	54
2018	56	56	56	56
2019	58	58	58	58
2020	60	60	60	60

(2) Kompozit ambalajların geri kazanımında; birim ambalajın bileşiminde bulunan ve ağırlıkça en fazla miktarı oluşturan malzemenin cinsine ait oran esas alınır ve kompozit malzeme toplanır.

Yetki verilecek kuruluşlarda aranacak şartlar

MADDE 20 – (1) Temsiliyet payı; yetki verilecek kuruluşun temsil ettiği ambalaj miktarının, yurt içinde piyasaya sürülen toplam ambalaj miktarına oranını ifade eder.

(2) Bakanlıktan tüm ambalaj türleri için yetki almak isteyen kuruluşun, temsiliyet payının en az yüzde yirmi beş olması zorunludur.

(3) Bakanlıktan tek ambalaj türü için yetki almak isteyen kuruluşun, temsiliyet payının o malzeme türünün en az yüzde yirmi beşini sağlaması zorunludur.

(4) Yetki verilecek kuruluşlarda aranacak diğer kurumsal, teknik ve mali özellikler ile buna ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Yetkilendirilmiş kuruluşların denetimi ve yetki iptali

MADDE 21 – (1) Bakanlık, yetki verdiği kuruluşları denetler; toplama ve geri kazanım hedefleri ile ilgili miktarlarını izler. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, malzeme türlerine göre gerçekleşen toplama ve geri kazanım miktarlarını Bakanlıkça belirlenecek dönemlerde Bakanlığa bildirir.

(2) Yetkilendirilmiş kuruluşların; temsiliyet payını yetki aldığı tarihten itibaren yitirmesi halinde, Bakanlık en fazla altı aylık bir süre vererek bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinde belirtilen temsiliyet payını yeniden sağlamasını ihtar eder ve durumu üyesi olan tüm piyasaya sürenlere bildirir.

(3) Yetkilendirilmiş kuruluşların, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen yükümlülüklerden herhangi birinin yerine getirmemesi halinde, Bakanlık tarafından ihtar edilir ve yükümlülüklerini yerine getirmesi için en fazla altı aylık bir süre verilir. Bu husus ayrıca üyesi olan tüm piyasaya sürenlere bildirilir.

(4) Verilen süre sonunda yetki alabilme koşulları yeniden kazanılmamış ve/veya yükümlülükler yerine getirilmemiş ise, Bakanlık verdiği yetkiyi iptal eder ve yükümlülükler ilgili piyasaya sürenler tarafından yerine getirilir. Yetkilendirilmiş kuruluşa 2872 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır.

Ambalajların piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi

MADDE 22 – (1) Ambalajların, kullanım sonucu oluşan atıklarının, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak toplama ve geri kazanım sistemine dahil olduğunun belirtilmesi ve tüketicinin

bilgilendirilmesi amacıyla, ambalajlar piyasaya sürenler tarafından işaretlenir. Bu işaretleme gönüllülük esasına dayanır.

(2) Piyasaya sürenler, ambalajın veya etiketin üzerinde bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile bu sembolün altında Bakanlığın verdiği kod numarasını bulundurmaz. Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler ise ambalajın veya etiketin üzerinde üye olduğu yetkilendirilmiş kuruluşun sembolünü bulundurmaz. Bu işaretleme piyasaya sürenin geri kazanım konusunda dahil olduğu sistemi belirtir ve Bakanlık tarafından kayıt altında olduğunu gösterir.

(3) İşaretleme ambalajın veya etiketin üzerine yapılır, kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığı takdirde bile kalıcı ve dayanıklı olur. Kullanılan etiketler, geri kazanımı olumsuz etkilemeyecek malzemeden üretilir ve yapıştırılır.

(4) Bakanlıktan kod numarası almamış ambalajlı ürünlerin, piyasaya süren işletmeler tarafından piyasaya sürülmesi ve satış noktalarında satılmaları yasaktır. Aksine hareket eden piyasaya sürenler ve satış noktaları bu Yönetmelik hükümlerine göre müteselsil olarak sorumludurlar.

Piyasaya sürenlerin bildirim ve belgeleme zorunluluğu

MADDE 23 – (1) Piyasaya sürenler, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu, internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunurlar. Bu formda, bir önceki yıl piyasaya sürülen ürünlerde kullanılan ambalajların cinsi, satış miktarları, ithal ve ihraç edilen miktarları ve stok miktarları belirtilmek zorundadır. Piyasaya sürenlerin, ürünlerini depozitolu olarak satışa sunmaları halinde, depozitolu ambalajın toplama sistemine ilişkin bilgi ve belgelerinin de Bakanlığa gönderilmesi gerekmektedir. Depozitolu ambalajların geri kazanımında, o yıl için ambalajın tekrar kullanılmayan miktarı esas alınarak hesaplanır.

(2) Piyasaya sürenler; toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili olarak gerçekleştirdikleri çalışmaları kapsayan bilgi ve belgeleri her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirirler. Yetkilendirilmiş kuruluşlara üye olan piyasaya sürenlerin toplama, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili belgelendirmeleri ise üye oldukları yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından Bakanlığa bildirilir. Yetkilendirilmiş kuruluşlara üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından Bakanlığa sunulacak bilgi ve belgeler aşağıda belirtilmiştir;

a) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda, piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşların, belediye ve lisanslı toplama ayırma tesisleri arasında yapılan, idari, teknik, hukuki ve mali şartları ilgili taraflarca belirlenen sözleşmenin örneği,

b) Ambalaj atıklarının toplanması amacıyla sözleşme imzalanan lisanslı toplama ayırma tesisinin giriş ve çıkış belgeleri ve bunları içeren özet tablo,

c) Ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesisine verildiğini gösteren belge ve bunları içeren özet tablo, ihraç edildiyse gümrük çıkış beyannameleri.

(3) Bakanlık, ikinci fıkrada sayılanlara ilave olarak ek bilgi ve belge isteyebilir.

(4) Belgelendirmeler, yetkilendirilmiş kuruluşa üye olanlar hariç piyasaya sürenler tarafından Bakanlığa gönderilir. Lisanslı firmalar, ambalaj üreticileri tarafından gönderilen belgeler kabul edilmez. Birden fazla ambalaj malzemesine sahip piyasaya sürenler belgelendirmelerini toplu olarak Bakanlığa gönderirler.

(5) Belgelendirmelerde, toplama ayırma tesislerinin çıkış rakamları esas alınır. Tesislerin lisanslı oldukları dönemlere ait belgeler geçerlidir. Lisans verilen tesislerin, o yıl içerisinde topladıkları ambalaj atıklarına ilişkin belgeler de Bakanlıkça kabul edilir. Ambalaj atıklarının geri kazanılması faaliyetlerine ilişkin belgeler, ait oldukları yıl için geçerli olup, takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderilir.

(6) Geri kazanım çalışmalarına ait bilgi ve belgeleri ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu Bakanlığa bildirmeyenler hakkında 2872 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır.

(7) Piyasaya sürülen ürünlerde kullanılan kağıt, karton, plastik, cam, metal ve kompozit ambalajlarının tamamının toplamı yıllık olarak üçbin kilogram ve üçbin kilogramın altında kalan işletmeler, bu maddede belirtilen bildirim ve belgeleme yükümlülüğünden muaftır.

Geri kazanım hedeflerine ulaşamaması

MADDE 24 – (1) Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım oranlarını sağlayamamaları durumunda;

a) Takip eden ilk yıl o yıl için uygulanan geri kazanım hedeflerine ilaveten, eksik kalan miktarın yüzde on fazlası,

b) İkinci yılda öngörülen hedeflere ulaşamazlarsa eksik kalan miktarın yüzde on fazlası,
c) Üçüncü yılda da öngörülen hedeflere ulaşamazlarsa 2872 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır.

Bildirimlerin ve belgelendirmelerin doğruluğu

MADDE 25 – (1) Bakanlık; piyasaya sürenler, ambalaj üreticileri, yetkilendirilmiş kuruluşlar, lisanslı toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisleri tarafından yapılan bildirim ve belgelendirmeleri inceler ve çalışmaları denetler. Bu bildirimin ve belgelerin doğru olmadığının tespit edilmesi halinde işletmeler hakkında 2872 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı biriktirilmesi

MADDE 26 – (1) Kullanılan malzemeye ve oluştuğu kaynağa bakılmaksızın, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıkları çevre kirliliğinin azaltılması, düzenli depolama tesislerinden azami istifade edilmesi ve ekonomiye katkıda bulunulması amacıyla oluşturulmuş yerlerde diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek zorundadır. Ambalaj atığı üreticileri, oluşturdukları ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmekle yükümlüdürler.

(2) Apartman, site yönetimleri, okullar, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, hastaneler, oteller, lokantalar, büfeler, şehirlerarası otobüs terminalleri, havayolu terminalleri, demiryolu istasyonları, limanlar, sağlık kuruluşları, spor kompleksi, organize sanayi bölgeleri, sanayi siteleri, serbest bölge yönetimleri, marketler, satış noktaları, fabrikalar, iş ve alışveriş merkezleri, stadyumlar gibi ambalaj atığının oluştuğu benzeri yerlerde ilgili yönetimler, ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek ve bu Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemine verilmek üzere hazır etmekle yükümlüdürler.

(3) Belediye mücavir alan sınırları dışında kalan turistik tesis işletmeleri ve organize sanayi bölgeleri de tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak biriktirmek ve bu Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemine vermekle yükümlüdürler.

(4) Kaynakta ayrı toplama çalışmasını bu Yönetmelikte tanımlandığı şekilde gerçekleştiren ilçe belediyesi sınırları içerisinde yer alan atık üreticileri, oluşturdukları ambalaj atıklarını, atıkların toplanmasından sorumlu olan belediyelere ve/veya belediye ile anlaşma yapan lisanslı toplama ayırma tesislerine vermekle yükümlüdürler.

Ambalaj atıklarının ayrı toplanma zorunluluğu

MADDE 27 – (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesi kapsamında, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri ve ilk kademe belediyeleri sorumludur. 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından il belediyeleri sınırları içerisinde il ve ilçe belediyeleri sorumludur.

(2) Belediyeler, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak amacıyla, ambalaj atıkları yönetim planı hazırlamakla yükümlüdürler. Belediyeler tarafından, bu yönetim planının hazırlanması konusunda lisanslı/geçici çalışma izinli işletmeler, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile sözleşme yapılır. Bu plan ve sözleşme doğrultusunda yürütülecek kaynağında ayrı toplama çalışmalarında, toplanan ambalaj atıkları lisanslı/geçici çalışma izinli toplama ayırma tesislerine getirilir.

(3) Ayrı olarak biriktirilen ambalaj atıkları, hazırlanan ambalaj atığı yönetim planları doğrultusunda ilgili belediye veya ilgili belediyenin sözleşme yaptığı lisanslı/geçici çalışma izinli toplama ayırma tesisi işletmelerince toplanır. Ambalaj atıklarının bunların dışındaki kişiler tarafından toplanması ve alınması yasaktır.

(4) Kaynakta ayrı toplama çalışmalarının belediyeler tarafından doğrudan yapılamaması durumunda bu atıklar, belediyelerce bedel talep edilmeksizin lisanslı/geçici çalışma izinli toplama ayırma tesislerine toplattırılır ve ekonomiye kazandırılır.

(5) Ekonomik işletmeler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda yapılan sözleşmeler çerçevesinde belediyeler tarafından ayrı toplanan veya lisanslı/geçici çalışma izinli işletmelere toplattırılan ambalaj atıklarını geri almakla veya aldirmekle yükümlüdürler.

(6) Belediyeler, lisanslı geri kazanım tesisleri ile lisans başvurusunda bulunacak olan tesislerin çalışmalarına yardımcı olur ve çalışabilecekleri uygun çalışma alanları gösterir. Bu alanlar belediye imar planları üzerinde belirtilir, işaretlenir ve altyapı hizmetleri öncelikle yapılır.

(7) Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atıklarının evsel atık toplama araçlarına alınması, düzenli depolama sahalarına kabulü ve depolanması yasaktır.

Ambalaj atıklarının satış noktalarında ayrı biriktirilmesi

MADDE 28 – (1) Satış noktaları, ambalaj atıklarının geri kazanılmasını sağlamak için atıkların nihai tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak üzere ambalaj atığı toplama noktaları oluşturmakla yükümlüdürler.

(2) Satış noktalarında oluşan ambalaj atıklarının ve ambalaj atığı toplama noktalarında biriktirilen ambalaj atıklarının geri kazanımını sağlamak üzere Bakanlıktan lisans almış toplama ayırma tesisleri ile anlaşmalar yapmakla yükümlüdürler. Satış noktasının bulunduğu ilçe belediyesi sınırları içerisinde, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda hazırlanmış ve Bakanlığa sunulmuş ambalaj atığı yönetim planı mevcut ise bu durumda satış noktası, ambalaj atıklarını bu plan kapsamında toplama faaliyetini gerçekleştiren lisanslı/geçici çalışma izinli toplama ayırma tesisine verir.

(3) Satış noktaları, plastik poşet kullanımını en aza indirmek amacıyla gerekli tedbirleri almakla ve bu doğrultuda alınan tedbirleri içeren bilgileri her yıl Şubat ayı sonuna kadar il çevre ve orman müdürlüklerine gönderirler.

Ayrı toplama sistemleri

MADDE 29 – (1) Ayrı toplama sistemleri, bölgenin demografik, coğrafik ve sosyo-ekonomik yapısına göre uygun şekilde belirlenir ve uygulanır.

(2) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasına yönelik her türlü ekipman mavi renkli, sadece cam ambalaj atıklarının ayrı toplanması için kullanılan kumbaralar yeşil ve/veya beyaz renkli olur. Başta ambalaj atıkları ayrı toplama poşetleri ve kumbaralar olmak üzere bu ekipmanların üstünde ayrı toplanacak ambalaj atıkları ile atılmayacak atık türleri şekil ve yazı ile açık olarak belirtilir. Ambalaj atıklarının toplanması ve taşınmasında kullanılacak araçların üzerinde Ambalaj Atığı Toplama Aracı ifadesi bulunur, ayrı toplanacak ambalaj atıkları ile atılmayacak atık türleri yazı ile belirtilir ve şekil ile gösterilir. Bu yazı ve şekiller kolayca okunabilecek ve anlaşılabilir boyutlarda tasarlanır.

(3) Ambalaj atığı biriktirme ekipmanlarında biriktirilen ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını önlemek amacıyla belediye tarafından gerekli tedbirler alınır.

Toplanan ambalaj atıklarının geri kazanılması

MADDE 30 – (1) Doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir üretimin sağlanması, depolanacak atık miktarının azaltılması ve ekonomik değer yaratılması amacıyla ambalaj atıklarının geri kazanılması ve yeniden üretim sürecine sokulması zorunludur. Bu amaçla toplanan ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesislerine verilmesi zorunludur. Ekonomik işletmeler veya yetkilendirilmiş kuruluşlar, ayrı toplanan veya toplattırılan ambalaj atıklarını geri almakla veya aldirmekle yükümlüdürler.

(2) Ambalaj üreticileri geri kazanımın sağlanması için kapasitenin oluşturulmasından ve bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan temel şartların yerine getirilmesinden sorumludurlar.

Eğitim ve bilgilendirme

MADDE 31 – (1) Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri, belediyeler, ambalaj üreticileri, piyasaya sürenler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, satış noktaları, lisanslı toplama ayırma ve geri dönüşüm işletmeleri; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, tekrar kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımı konularındaki rolleri ile piyasada mevcut ambalaj malzemeleri üzerindeki işaretlemelerin anlamları konusunda, tüketicileri ve kamuoyunu bilgilendirmekle ve duyarlılığı geliştirmek üzere eğitim çalışmaları yürütmek, koordine etmek veya bu amaçla yapılan çalışmalara katılmak ve katkıda bulunmak zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Ambalaj Atıkları Geri Kazanım Tesislerine Lisans Verilmesi

Lisans verilmesi

MADDE 32 – (1) Ambalaj atıklarının toplanması ayrılması ve geri dönüştürülmesi amacıyla faaliyet gösteren veya göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler tesisleri için Bakanlıktan lisans almak zorundadırlar. Faaliyet sahibi, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-6 Toplama Ayırma Tesisleri İçin Yapılacak Lisans Başvuru Dosyasında Bulunması Gereken Bilgi ve Belgeler'in yer aldığı lisans

başvuru dosyası ile tesisin bulunduğu il çevre ve orman müdürlüğüne başvurur. Faaliyet sahibi, toplama ayırma ve geri dönüşüm faaliyetlerinden her ikisini yapması halinde tek dosya ile başvurur. Başvuru dosyası, il çevre ve orman müdürlüğü tarafından incelenir, varsa eksiklikler tamamlanır ve Bakanlığa gönderilir.

(2) Bakanlık tarafından başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde dosya il çevre ve orman müdürlüğüne iade edilir. Lisansa konu tesise ait bilgi ve belgelerin tamamlanmasının ardından tesis Bakanlık tarafından yerinde incelenir.

(3) Toplama ayırma tesisi lisans başvurularında, tesise en fazla altı ay süre ile geçici çalışma izni verilir. Geçici çalışma izni süresi uzatılmaz. Geçici çalışma izni alan işletme ile il, ilçe ve/veya ilk kademe belediyeleri, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında bir sözleşme yapılır. Yapılan sözleşme doğrultusunda ambalaj atığı yönetim planı hazırlanır ve ilgili belediye tarafından Bakanlığa onaylanmak üzere sunulur. Bu planda; nüfus, oluşan atık miktarı, atık kompozisyonu, kaynakta ayrı toplama konusunda verilecek eğitim programları, kullanılacak toplama araçları, poşet ve/veya konteyner sayıları, kapasiteleri, ayrı toplama noktaları, ayrı toplama gün ve saatleri, ambalaj atıklarının toplanacağı cadde, sokak ve mahalle sayıları ve benzeri bilgiler yer alır. Ambalaj atıkları yönetim planına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir. Geçici çalışma izni süresi içerisinde, sunulan ambalaj atığı yönetim planının uygun bulunması halinde, izin süresinin bitiminden itibaren geçerli olmak üzere tesise Bakanlık tarafından Toplama Ayırma Tesisi Lisansı verilir.

(4) Geri dönüşüm tesisi lisansı başvurularında ise, tesisin yerinde incelenmesinin ardından tesis kriterleri sağlıyorsa, tesise Bakanlık tarafından Geri Dönüşüm Tesisi Lisansı verilir.

(5) Bu lisanslar, lisansa konu olan tesis için verilir, üç yıl süreyle geçerlidir ve hiç bir şekilde devredilmez. Lisans şartlı olarak verilmez.

(6) Geçici çalışma izni içerisinde toplanan ayrılan ambalaj atıklarına ilişkin veriler işletme tarafından her ay düzenli olarak internet ortamında doldurularak Bakanlığa gönderilir. Lisans süresi içerisinde toplanan ayrılan ve geri dönüştürülen ambalaj atıklarına ilişkin veriler işletme tarafından her ay düzenli olarak sadece internet ortamında doldurulur. Toplama ayırma tesisleri için; ilgili belediye tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atığı yönetim planındaki gelişme durumuna ilişkin rapor, lisanslı işletme, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte hazırlanarak yine ilgili belediye tarafından altı ayda bir Bakanlığa sunulur.

(7) Lisans süresinin bitiminden bir ay önce, tesis bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-6 Toplama Ayırma Tesisleri İçin Yapılacak Lisans Başvuru Dosyasında Bulunması Gereken Bilgi ve Belgeler'de belirtilen şartları taşımaya devam ediyorsa lisans sahibi, lisansın yenilenmesi amacıyla, tesis için alınmış olan ve süresi sona eren resmi belgeler ile birlikte Bakanlığa başvurur. Lisans verilmesi ve yenilenmesi aşamasında Bakanlık ilave bilgi ve belge isteyebilir. Bakanlık, tesise ait lisansın yenilenmesini uygun görmesi halinde, eski lisansın bitiş tarihi itibarıyla geçerli olmak üzere tesisin lisansını yeniler. Toplama ayırma tesisi lisanslarının yenilenmesinde, altı ayda bir Bakanlığa sunulacak olan gelişme raporundaki durum göz önünde bulundurulur.

(8) Bakanlık lisans verdiği tesisleri, ilgili il çevre ve orman müdürlüğüne, ilgili belediyeye ve yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirir.

(9) Fabrikalardan kaynaklanan defolu ürünleri, piyasaya sürülmemiş ambalajlar ve benzeri üretim artıkları ile ambalaj atığı tanımına girmeyen boru, sac levha, demir-çelik hurdaları, kumaş atıkları ve benzeri ambalaj dışı diğer değerlendirilebilir atıkları toplayan ayıran ve geri dönüştüren işletmeler bu Yönetmelik kapsamı dışındadır. Bu konuda faaliyet gösteren işletmeler bu Yönetmelikteki lisans uygulaması için Bakanlığa başvuramazlar.

Toplama ayırma tesislerinin sağlaması gereken kriterler

MADDE 33 – (1) Toplama ayırma tesisleri aşağıda belirtilen kriterleri sağlar.

a) Tesisin açık ve kapalı alanının toplamı, en az 1.000 m2 olması gerekir. Bununla ilgili tapu sicil kaydı ve benzeri resmi belgeler başvuru dosyasına eklenir.

b) Tesisin açık ve kapalı alanının zemininin beton olması, ambalaj atıklarının ayrıştırılacağı alanın kapalı olması gerekir.

c) Tesisin, etrafı dışarıdan görülmeyecek şekilde en az üç metre yüksekliğinde çevrili, temiz, bakımlı ve boyalı olması gerekir.

ç) Tesiste çevre sorumlusu olarak en az bir çevre mühendisi çalıştırılır ancak, aynı ilde tek tüzel kişiliği olan birden fazla tesis için bir çevre mühendisinin çalıştırılması yeterlidir. Lisans alınması durumunda, çevre sorumlusunun tesiste çalıştığını gösteren belgelerin dört aylık dönemler halinde Bakanlığa gönderilmesi gerekir.

d) Başvurusu yapılan tesisin lisans kapsamında değerlendirilebilmesi için, esas faaliyetinin, ambalaj atıklarının toplanması ayrılmasına yönelik olması gerekir.

e) Karışık ambalaj atığı getirilen ayırma tesislerinde, kapasiteyi karşılayacak şekilde bir ambalaj atığı ayırma bandı bulunması gerekir. Malzeme türüne göre ayrıştırılacak ambalaj atıkları için, ayırma bandının kenarlarında belirli aralıklar ile ayırma gözleri bulunur. Bu gözlerin altında, türlerine göre ayrıştırılan ambalaj atıklarının biriktirilmesi amacıyla tesis içerisinde kolayca hareket ettirilebilecek konteynırlar olması gerekir.

f) Tesiste ihtiyaca göre en az bir pres makinesi olması gerekir.

g) Ambalaj atığı toplama araçlarının, bu Yönetmelikte belirtilen hususlara uygun olarak tasarlanması gerekir. Tesiste en az iki adet ambalaj atığı toplama aracı bulunur ve araçlara ait ilgili resmi belgelerin dosyaya eklenmesi gerekir.

ğ) Tesisin kapalı alanlarında koku oluşmasını önleyecek şekilde gerekli önlemler alınır gerekirse havalandırma sistemi bulunur.

h) Tesis, günlük olarak temizlenebilir, dezenfekte edilebilir bir yapıya sahip olmalıdır. Yıkama işlemi sonrası oluşan suların tesisten kolaylıkla akışının sağlanabilmesi için gerekirse zeminine eğim verilir, temizlikten kaynaklanan sular için toplama kanalları ve ızgara sistemi bulunur.

ı) Tesise gelen, ayrılan ve satılan ambalaj atıklarına ait bilgilerin kaydedileceği bir bilgisayar veri kayıt sistemi bulunur.

i) Tesiste çalışan personelin sayısına ve çalışma şartlarına uygun olarak düzenlenmiş tuvalet, lavabo, soyunma odası, yemekhane ve benzeri sosyal üniteler bulunur.

j) Tesiste çalışan personelin bilgi düzeyini yükseltmek için bir eğitim planı oluşturularak, personele ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, atıkların ayrıştırılması, kayıtların tutulması, tesisin düzenli olarak işletilmesi, temizliği ve günlük bakımı konularında eğitim verilir.

k) Ticaret Sicil Gazetesi, ticaret ya da sanayi odası faaliyet belgesi gibi belgelerde; şirketin, ambalaj atıklarının toplanması ayrılması konusunda faaliyet gösterdiğine dair bir bilgi yer alır.

Geri dönüşüm tesislerinin sağlaması gereken kriterler

MADDE 34 – (1) Geri dönüşüm tesisleri aşağıda belirtilen kriterleri sağlar.

a) Tesisin açık ve kapalı alanının zemini beton olması, geri dönüşüm faaliyetinin gerçekleştirildiği alanın tamamının kapalı olması gerekir.

b) Tesisin etrafı dışarıdan görülmeyecek şekilde en az üç metre yüksekliğinde çevrili, temiz, bakımlı ve boyalı olması gerekir.

c) Başvurusu yapılan tesisin lisans kapsamında değerlendirilebilmesi için, tesisin esas faaliyet konusunun ambalaj atıklarının geri dönüşümü olması gerekir.

ç) Tesisin kapalı alanlarında koku oluşmasını önleyecek şekilde gerekli önlemler alınır, gerekirse havalandırma sistemi bulunur.

d) Tesis günlük olarak temizlenebilir, dezenfekte edilebilir bir yapıya sahip olmalıdır. Yıkama işlemi sonrası oluşan suların tesisten kolaylıkla akışının sağlanabilmesi için gerekirse zemin eğimli olmalı, temizlikten kaynaklanan sular için toplama kanalları ve ızgara sistemi bulunur.

e) Tesise gelen, ayrılan ve satılan ambalaj atıklarına ait bilgilerin kaydedileceği bir bilgisayar veri kayıt sistemi bulunur.

f) Tesiste çalışan personelin sayısına ve çalışma şartlarına uygun olarak düzenlenmiş tuvalet, lavabo, soyunma odası, yemekhane ve benzeri sosyal üniteler bulunur.

g) Tesiste çalışan personelin bilgi düzeyini yükseltmek için bir eğitim planı oluşturularak, personele ambalaj atıklarının geri dönüşümü, kayıtların tutulması, tesisin düzenli olarak işletilmesi, temizliği ve günlük bakımı konularında sürekli olarak eğitim verilir.

ğ) Ticaret Sicil Gazetesi, ticaret ya da sanayi odası faaliyet belgesi, kapasite raporu gibi belgelerde; şirketin, ambalaj atıklarının geri dönüşümü konusunda faaliyet gösterdiğine dair bir bilgi yer alır.

Lisansın iptali

MADDE 35 – (1) Bakanlık merkez teşkilatı ve/veya ilgili il çevre ve orman müdürlüğünce;

a) Bakanlığa sunulan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda, ayrı toplama çalışmalarının yürütülmediğinin,

b) Gelişme raporlarının Bakanlığa gönderilmediğinin,

c) Aylık bildirimlerin gönderilmediğinin,

ç) Piyasaya sürenlere, yetkilendirilmiş kuruluşlara verilen belgelerin doğru olmadığına,

d) Lisansın geçerli olduğu adresin dışında ve başka amaçlar için kullanıldığına,

tespit edilmesi hallerinde ilgili il çevre ve orman müdürlüğünce işletmeciye 2872 sayılı Kanunda öngörülen cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır ve Bakanlık tarafından lisans iptal edilir.

(2) Lisansı iptal edilen işletme bir yıl süre ile lisans talebinde bulunamaz. Ancak faaliyet sahibi, bu sürenin sonunda bu Yönetmeliğin 32 nci maddesine göre yeniden Bakanlığa lisans başvurusunda bulunabilir.

(3) Bakanlık lisansını iptal ettiği tesisleri, il çevre ve orman müdürlüğüne, ilgili belediyeye ve yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ambalaj komisyonu

MADDE 36 – (1) Ambalaj komisyonu; Bakanlığın uygun göreceği yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalaj üreticileri, piyasaya sürenler, büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, ilçe belediyeleri, lisanslı toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisleri, satış noktaları ve ilgili diğer sektörlerin yetkili temsilcilerinden oluşur. Bu komisyon, Bakanlık temsilcisinin başkanlığında gerektiğinde toplanır.

(2) Ambalaj komisyonu, Bakanlığın belirleyeceği gündem doğrultusunda çalışmalarına başlar, bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirir ve yönlendirici kararlar alır.

Ayrı bertaraf edilmesi gereken ambalaj atıkları

MADDE 37 – (1) 11/7/1993 tarihli ve 21634 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği kapsamındaki maddeler ve müstahzarlar ile kontamine olmuş ambalajların, 22/7/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıkların ambalajlarının, 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıkların ambalajlarının, toplanması, taşınması ve bertarafı yukarıda belirtilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Denetim

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bütün faaliyetlerin, ilgili mevzuata uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetleme yetkisi Bakanlık merkez teşkilatı ile il çevre ve orman müdürlüğüne aittir.

İdari Yaptırım

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında; 2872 sayılı Kanunda öngörülen cezai müeyyide ve idari yaptırım hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 40 – (1) 30/7/2004 tarihli ve 25538 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımından önce verilen toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisi lisansları lisans süreleri bitimine kadar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımından önce Bakanlığa başvurarak toplama ayırma tesisi geçici çalışma izni almış olan işletmelerin lisans işlemleri bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlere göre altı aylık geçici çalışma izni verilerek, geri dönüşüm tesisi geçici çalışma izni almış olan işletmelerin lisans işlemleri ise bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hükümlere göre devam eder.

(3) Bu Yönetmeliğin yayımından önce Bakanlıktan ön lisans alarak lisans başvurusunda bulunan işletmelerin lisans işlemleri bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hükümlere göre devam eder.

(4) Bu Yönetmeliğin yayımından önce Bakanlıktan ön lisans alan işletmeler, ön lisans başvurusunda bulunan işletmeler, bu Yönetmeliğin 32 nci maddesine göre ilgili il çevre ve orman müdürlüklerine lisans başvurusunda bulunurlar.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri 1/1/2009 tarihinde,
- b) 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan lisans şartı 1/1/2010 tarihinde,
- c) 19 uncu maddesinde yer alan malzemeye göre yıllık geri kazanım hedefleri ile 24 üncü maddesi 1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- d) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

Ek-1

**AMBALAJ TANIMINA
İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER**

Bir ürün, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesindeki ambalaj tanımını sağlıyor, ancak ürünün ayrılmaz bir parçası değilse, o ürünü ömrü boyunca içinde bulundurmamak, desteklemek veya korumak için de gerekli değilse ve tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmiyorsa ambalaj olarak kabul edilir.

Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürünler ve satış yerlerinde satılan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürünler, ambalaj görevi görmeleri şartıyla ambalaj olarak kabul edilir.

Ambalajın parçaları ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünleşik oldukları ambalajın parçası kabul edilir. Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören yardımcı parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe, ambalaj kabul edilir.

Bakanlık, herhangi bir ürünün ambalaj olup olmadığına, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesini ve Ek-1’de verilen ambalaj tanımının örneklerini inceleyerek karar verir.

Aşağıdaki örnekler “ambalaj” olarak kabul edilirler.	Aşağıdaki örnekler “ambalaj” değildir.
• CD kutusuna sarılmış streç film • Tek kullanımlık tabak ve bardaklar • Satış yerlerinde doldurularak kullanılan yapışkan film, sandviç torbaları, alüminyum folyo ve benzeri malzemeler • Hazır yiyecek ambalajları • Su, maden suyu, meyve suyu şampuan, deterjan ve benzeri ambalajların kapakları • Köpük, karton ve benzeri destekleyici malzemelere • Yumurta viyolleri • Ve benzeri ürünler	• Bitki saksıları • Tamir, bakım aletleri gibi saklama kutuları • Çay poşetleri • Peynirin etrafındaki balmumu tabakası • CD’nin içinde kendisiyle birlikte saklandığı kap • Tek kullanımlık çatal, bıçak, kaşık • Kapağın bir kısmını oluşturan rimel fırçası • Ambalaja takılan yapışkan etiketler • Ambalajlamada kullanılan plastik, metal ve benzeri şeritler • Deterjanların içinde bulunan ve doz ölçmede kullanılan kaplar • Alışveriş poşetleri • Kargo ve kurye sektöründe kullanılan zarflar, plastik poşetler ve koliler • Ve benzeri ürünler

AMBALAJ İŞARETLEME SİSTEMİ**a) PLASTİKLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ**

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Polietilen teraftalat	PET	1
Yüksek yoğunluklu polietilen	HDPE	2
Polivinilklorür	PVC	3
Düşük yoğunluklu polietilen	LDPE	4
Polipropilen	PP	5
Polistiren	PS	6
		...
		19

b) KAĞIT VE KARTON İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Oluklu mukavva	PAP	20
Oluklu olmayan mukavva	PAP	21
Kağıt	PAP	22
		
		
		39

c) METALLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Çelik	FE	40
Alüminyum	ALU	41
		
		...
		49

ç) AHŞAP MALZEMELER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Ahşap	FOR	50
Mantar	FOR	51
		
		...
		59

d) TEKSTİL MALZEMELERİ İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Pamuk	TEX	60
Jüt	TEX	61
		
		...
		69

e) CAM İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Renksiz cam	GL	70
Yeşil cam	GL	71
Kahverengi cam	GL	72
		
		...
		79

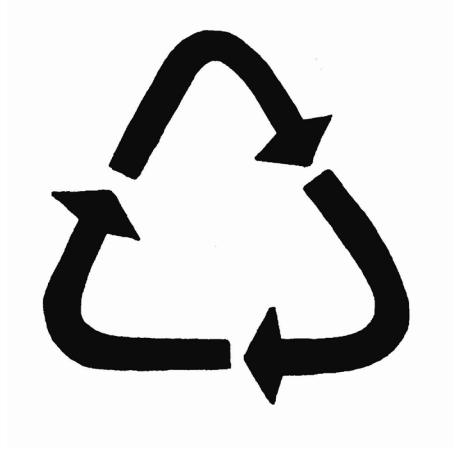
f) KOMPOZİTLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR ⁽¹⁾	NUMARALAMA
Kağıt ve karton/çeşitli metaller		80
Kağıt ve karton/plastik		81
Kağıt ve karton/ alüminyum		82
Kağıt ve karton/teneke		83
Kağıt ve karton/plastik/alüminyum		84
Kağıt ve karton/plastik/alüminyum/teneke		85
		86
		87
		88
		89
Plastik/ alüminyum		90
Plastik/ teneke		91
Plastik/ çeşitli metaller		92
		93
		94
Cam/plastik		95
Cam/alüminyum		96
Cam/teneke		97
Cam/çeşitli metaller		98
		99

Ambalajların üzerinde, yukarıda belirtilen işaretleme ve numaralandırmanın dışında herhangi bir işaretleme yapılmayacaktır.

⁽¹⁾ Bileşikler: Kompozit ambalajın bileşiminde bulunan ve ağırlık olarak temsil edilen malzemeye ait kısaltma ile birlikte (C/....) yazılacaktır. Örneğin “kağıt ve karton/plastik” ambalajın %75’i kağıt karton ise kısaltması “C/PAP” şeklinde olacaktır.

AMBALAJLARIN ÜZERİNDE KULLANILACAK SEMBOL

Geri kazanılabilir ambalaj sembolü

AMBALAJ ÜRETİCİSİ MÜRACAAT FORMU**A) FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER**

Ait olduğu yıl	
Firma adı	
Firma kodu	
Üye olduğu yetkilendirilmiş kuruluş	
Vergi numarası	
Adres	
Telefon	
Faks	
e-mail	
Çevre sorumlusunun adı ve soyadı	

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 sayılı Çevre Kanununa göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilgim dahilinde olduğunu arz ederim.

Firmayı temsile yetkililerin

Adı soyadı unvanı ve imzası

B)BİR ÖNCEKİ YIL ÜRETİLEN TOPLAM AMBALAJ MİKTARI

	AMBALAJIN CİNSİ	Yurtiçinde üretilen ambalaj miktarı (Kg)	İthal edilen ambalaj miktarı (Kg)	İhraç edilen ambalaj miktarı (Kg)	Stok edilen ambalaj miktarı ⁽²⁾ (Kg)	Yurtiçinde piyasaya sürülen ambalaj miktarı (Kg)
PLASTİK	Polietilen teraftalat(PET)					
	Polietilen(PE)					
	Polivinilklorür(PVC)					
	Polipropilen(PP)					
	Polistiren(PS)					
	TOPLAM					
METAL	Çelik /teneke					
	Alüminyum					
	TOPLAM					
KOMPOZİT	Plastik ağırlıklı					
	Kağıt/karton ağırlıklı					
	Metal ağırlıklı					
	TOPLAM					
KAĞIT KARTON						
CAM						
AHŞAP						

C) ÜRETİLEN VE İTHAL EDİLEN AMBALAJLARIN SATILDIĞI FİRMALARA AİT BİLGİLER

Satış yapılan firma		Ambalaj malzemesinin cinsi	Satış miktarı (Kg)
Adı	Adresi		

⁽²⁾ Bu yılki stok miktarından bir önceki yıldan devreden stok miktarı çıkartılarak bu sütuna yazılacaktır.

PİYASAYA SÜREN MÜRACAAT FORMU**A) FİRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER**

Ait olduğu yıl	
Firma adı	
Firma kodu ⁽³⁾	
Üye olduğu yetkilendirilmiş kuruluş	
Vergi numarası	
Adres	
Telefon	
Faks	
e-mail	
Çevre sorumlusunun adı ve soyadı	

Formda verilen bilgilerin doğruluğunu kabul ederek, bu bilgilerin yanlışlığının tespit edilmesi halinde, 2872 Sayılı Çevre Kanununa göre gerçeğe aykırı belge düzenleyenlere verilecek cezaların bilgilim dahilinde olduğunu arz ederim.

Firmayı temsile yetkililerin
Adı soyadı ünvanı ve imzası

⁽³⁾ Firma yetkilisi tarafından bu firma kodu kullanılarak, firma ile ilgili bilgilere ulaşılabacaktır. Bakanlık tarafından gerekli görülmedikçe firmaya ayrıca bir bildirim yapılmayacaktır.

B) BİR ÖNCEKİ YIL PIYASAYA SÜRÜLEN TOPLAM AMBALAJ MİKTARI (KG)

		SATIŞ AMBALAJI (KG)					DIŞ AMBALAJ (KG)					NAKLİYE AMBALAJI (KG)						5,10 ve 15 inci sütunların toplamı
	AMBALAJ IN CİNSİ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
		Yurt içinden temin	İthalat	İhracat	Tekrar kullanılan	Yurt içinde piyasaya sürülen	Yurt içinden temin edilen	İthalat	İhracat	Tekrar kullanılan	Yurt içinde piyasaya sürülen	Yurt içinden temin	İthalat	İhracat	Tekrar kullanılan	Yurt içinde piyasaya sürülen	Stok edilen ambalaj ⁽⁴⁾	Toplam yurt içinde piyasaya sürülen
PLASTİK	PET																	
	PE																	
	PVC																	
	PP																	
	PS																	
	TOPLAM																	
METAL	Çelik/Teneke																	
	ALÜ																	
	TOPLAM																	
KOMPOZİT	Plastik ağırlıklı																	
	Kağıt/karton ağırlıklı																	

⁽⁴⁾Bu yılki stok miktarından bir önceki yıldan devreden stok miktarı çıkartılarak bu sütuna yazılacaktır.

	Metal ağırlıklı																	
KAGIT KARTON																		
CAM																		
AHŞAP																		

C) PİYASAYA SÜRÜLEN AMBALAJLARIN TEMİN EDİLDİĞİ YERLERE AİT BİLGİLER

Ambalajın satın alındığı firma		Ambalaj malzemesinin cinsi	Satın alınan ambalaj miktarı (Kg)	Piyasaya sürülen ambalaj miktarı (Kg)
Adı	Adresi			

**TOPLAMA AYIRMA TESİSLERİ İÇİN YAPILACAK LİSANS BAŞVURU
DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BİLGİ VE BELGELER**

1) Lisans başvuru dosyası bilgisayar ortamında doldurularak bir dilekçe ekinde gönderilmelidir.

Tesis adı	
Adres	
Telefon	
Faks	
Elektronik posta adresi	
Çevre sorumlusunun adı ve soyadı	
Tesisin işletmeye açılacağı/açıldığı tarih	
Tesisin kapalı alanı (m ²)	
Tesisin açık alanı (m ²)	
Tesisin toplam alanı (m ²)	
Tesis sahibinin / ortaklarının	
Adı, Soyadı	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	
Elektronik posta adresi	
Tesis işletmecisinin	
Adı, Soyadı	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	
Elektronik posta adresi	
Başvuru raporunu hazırlayan kişi/kuruluşun	
Adı, Soyadı (veya unvanı)	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	

2) İkinci şahıslar tarafından hazırlanan dosyalar için vekalet verildiğine dair belge lisans başvuru dosyasında yer alır.

3) Tesise ait vaziyet planı ile tesisin ve kullanılan makine ve ekipmanların farklı açılardan çekilmiş fotoğrafları başvuru dosyasında yer alır.

4) Tesiste gerçekleştirilen faaliyet ile ilgili iş akım şeması verilerek, bu şema doğrultusunda tesisin faaliyeti detaylı olarak açıklanır.

5) Tesiste işlenecek ambalaj atıklarının cinsleri ve tahmini yıllık miktarları aşağıda yer alan tabloya göre detaylı olarak belirtilir, geriye dönük olarak son üç aylık döneme ait toplanan ambalaj atıklarına ilişkin bilgiler, alındığı yerler ve miktarlarına ilişkin bilgiler açıklanır.

Ambalajın Cinsi	Ambalaj Miktarı		Ambalajın Cinsi	Ambalaj Miktarı
-----------------	-----------------	--	-----------------	-----------------

	(Ton/Yıl)		(Ton/Yıl)
PLASTİK		KOMPOZİT	
• PET		• Plastik ağırlıklı	
• PE		• Kağıt/karton ağırlıklı	
• PP		• Metal ağırlıklı	
• PS		KAĞIT/KARTON	
• PC		• Kağıt/Karton	
METAL		• İçecek kutusu	
• Çelik		CAM	
• Alüminyum		AHŞAP	

6) Tesiste çalışan her bir personele ait isim, unvan, meslek ve tesiste çalışma süresine ilişkin bilgi verilir.

7) Tesiste çalışan personelin çalışma şartlarına uygun olarak düzenlenmiş tuvalet, lavabo, soyunma odası, yemekhane ve benzeri sosyal ünitelerin fotoğrafları dosyaya eklenir.

8) Tesisin kapalı alanlarında bulunan havalandırma sistemine ilişkin bilgi verilir.

9) Tesisin günlük temizliğinin yapılmasına ilişkin bilgi verilir.

10) Tesiste çalışan personelin bilgi düzeyini yükseltmek için verilen eğitime ilişkin bilgi verilir.

11) Ambalaj atıklarının toplanması, ayrıştırılması faaliyetleri sırasında kullanılacak toplama aracı, konteynır, ayırma bandı, makine ve ekipmanların isimleri, sayıları, kapasiteleri, özellikleri tablo halinde verilir.

12). Ambalaj atığı toplama araçlarının tesis işletmecisine ait olduğunu gösteren veya kiralık ise kiralandığına ilişkin belgeler dosyada yer alır.

13) Tesise gelen, ayrılan ve satılan ambalaj atıklarına ait bilgilerin kaydedileceği veri kayıt sistemine ilişkin bilgiler dosyaya eklenir.

14) Tesise ait aşağıda belirtilen resmi belgeler dosyaya eklenir.

- Vergi levhası örneği,
- Ticaret sicil gazetesı örneği,
- Ticaret veya sanayi odası faaliyet belgesi,
- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı veya Gayri sıhhi müessese ruhsatı,
- İşletme belgesi,
- Kapasite raporu,
- İmza sirküleri.

15) Lisans başvurusu dosyasının tüm sayfalarında, tesis işletmecisinin kaşe ve imzası bulunur.

Ek-6/B

GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİ İÇİN YAPILACAK LİSANS BAŞVURU DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BİLGİ VE BELGELER

1) Lisans başvuru dosyası bilgisayar ortamında doldurularak bir dilekçe ekinde gönderilmelidir.

Tesis adı	
Adres	
Telefon	
Faks	
e-mail	
Çevre sorumlusunun adı ve soyadı	
Tesisin işletmeye açılacağı/açıldığı tarih	
Tesisin kapalı alanı (m ²)	
Tesisin açık alanı (m ²)	
Tesisin toplam alanı (m ²)	
Tesis sahibinin / ortaklarının	
Adı, Soyadı	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	
Elektronik posta adresi	
Tesis işletmecisinin	
Adı, Soyadı	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	
Elektronik posta adresi	
Başvuru raporunu hazırlayan kişi/kuruluşun	
Adı, Soyadı (veya unvanı)	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	

2) İkinci şahıslar tarafından hazırlanan dosyalar için vekalet verildiğine dair belge lisans başvuru dosyasında yer alır.

3) Tesise ait vaziyet planı ile tesisin ve kullanılan makine ve ekipmanların farklı açılardan çekilmiş fotoğrafları başvuru dosyasında yer alır.

4) Tesiste gerçekleştirilen faaliyet ile ilgili iş akım şeması verilerek, bu şema doğrultusunda tesisin faaliyeti detaylı olarak açıklanır.

5) Tesiste geri dönüştürülecek ambalaj atıklarının cinsleri ve tahmini yıllık miktarları aşağıda yer alan tabloya göre belirtilir, geriye dönük olarak son üç aylık döneme ait ambalaj atıkların alındığı yerler ve miktarlarına ilişkin bilgiler detaylı olarak açıklanır. Ayrıca ambalaj atıklarının geri dönüşümü sonucu elde edilen ikincil ürünlerin ticari isimleri, kullanım alanlarına ve verildiği yerlere ilişkin bilgiler verilir.

Ambalajın Cinsi	Ambalaj Miktarı (Ton/Yıl)		Ambalajın Cinsi	Ambalaj Miktarı (Ton/Yıl)
PLASTİK			KOMPOZİT	
• PET			• Plastik ağırlıklı	

• PE		• Kağıt/karton ağırlıklı	
• PP		• Metal ağırlıklı	
• PS		KAĞIT/KARTON	
• PC		• Kağıt/Karton	
METAL		• İçecek kutusu	
• Çelik		CAM	
• Alüminyum		AHŞAP	

6) Tesiste çalışan her bir personele ait isim, unvan, meslek ve tesiste çalışma süresine ilişkin bilgi verilir.

7) Tesiste çalışan personelin çalışma şartlarına uygun olarak düzenlenmiş tuvalet, lavabo, soyunma odası, yemekhane ve benzeri sosyal ünitelerin fotoğrafları dosyaya eklenir.

8) Tesisin kapalı alanlarında bulunan havalandırma sistemine ilişkin bilgi verilir.

9) Tesisin günlük temizliğinin yapılmasına ilişkin bilgi verilir.

10) Tesiste çalışan personelin bilgi düzeyini yükseltmek için verilen eğitime ilişkin bilgi verilir.

11) Ambalaj atıklarının geri dönüşümü sırasında kullanılacak makine ve ekipmanların isimleri, sayıları, kapasiteleri, özellikleri tablo halinde verilir.

12) Tesise gelen ve geri dönüştürülen ambalaj atıkları ve satılan ikincil ürünlere ait bilgilerin kaydedileceği veri kayıt sistemine ilişkin bilgiler dosyaya eklenir.

13) Tesise ait aşağıda belirtilen resmi belgeler dosyaya eklenir.

- Vergi levhası örneği,
- Ticaret sicil gazetesı örneği,
- Ticaret veya sanayi odası faaliyet belgesi,
- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı veya Gayri sıhhi müessese ruhsatı,
- İşletme belgesi,
- Kapasite raporu,
- İmza sirküleri,
- Sanayi sicil belgesi,
- Çevresel Etki Değerlendirme Olumlu veya Çevresel Etki Değerlendirme Gereksizdir belgesi,
- Geri dönüşüm sonucunda elde edilen ürünün standardına ve ürünün satışa uygunluğuna ilişkin izin belgesi.

14) Lisans başvurusu dosyasının tüm sayfalarında tesis işletmecisinin kaşe ve imzası bulunur.